

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

Aan de leden van de
verenigde vergadering

Rotterdam, 17 mei 2005

V.V.:

29 juni 2005

Onderwerp: Eendragtspolder

Agendapuntnr: 11

Inleiding

Het project Eendragtspolder betreft een gezamenlijk initiatief van de Provincie Zuid-Holland, de gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle, het Recreatieschap Rottemeren en het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Met dit project wordt voorzien in de realisatie van een recreatie- en waterbergingsgebied van 300 hectare. Aanleiding vormde de beschikbaarstelling door het rijk van een subsidie ter realisatie van dit gebied, die destijds, in 2002, werd geschat op ongeveer € 20 miljoen. Om deze rijksbijdrage toegekend te krijgen moest vóór 1 januari 2003 een gebiedsperspectief worden opgesteld en moest een regionale bijdrage van € 4 miljoen worden toegezegd. Op 17 december 2002 ging de stuurgroep Eendragtspolder akkoord met het gebiedsperspectief en met de bijdrage van € 4 miljoen aan het project. Eén en ander is bekrachtigd in een intentie-overeenkomst, die op die dag is getekend.

Voorafgaande besluitvorming door de V.V. en andere betrokkenen

Op 26 maart 2003 heeft uw vergadering ingestemd met een bijdrage van €1,17 miljoen aan het project Eendragtspolder. In 2003 is als onderbouwing aangegeven, dat "zich thans de gelegenheid voordoet om waterberging in deze polder te realiseren in samenhang met de realisering van andere functies, met name natuur en recreatie. Het beheersgebied van Schieland is al behoorlijk 'vol'. De omstandigheid dat in de Eendragtspolder nu een gebied ontwikkeld gaat worden met de potentie om 4 miljoen m³ water te bergen is een kans die benut moet worden, ook al ontstaat de behoefte aan systeemberging eerst als stappen 1, 2 en 3 van het project Peil 2010 zijn gezet." Dit gaat nog steeds op.

Ook de algemene besturen van de andere gebiedspartners zijn akkoord gegaan met hun aandeel. Met deze toezeggingen werd voldaan aan de door het rijk geëiste regionale bijdrage van € 4 miljoen. Op grond van het gebiedsperspectief en de regionale financiële toezegging heeft het ministerie van LNV bij brief van 10 april 2003 een bijdrage aan het project Eendragtspolder toegezegd van € 8,8 miljoen in geld en van de verwerving van 200 hectare grond in natura, dat wil zeggen de verwerving van tweederde van de oppervlakte van het plangebied.

Na ontvangst van de brief van het ministerie is de projectorganisatie geformaliseerd. Op de eerste plaats is samen met Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL, de instantie die in het landelijk gebied alle grondtransacties voor het rijk verzorgt) een AankoopStrategiePlan (ASP) opgesteld, dat door de stuurgroep is goedgekeurd. BBL speelt in de grondverwerving voor het project een belangrijke rol. Vervolgens is er hard gewerkt aan het inrichtingsontwerp, het starten van de benodigde planologische procedures en de besluitvorming over een eventuele zandwinning. Eind 2004 is besloten om geen zandwinning op te nemen in het project. Van bestemmingsplan en milieueffectrapportage wordt gehoopt dat deze vóór de zomer van 2005 ter visie kunnen worden gelegd. Het globale inrichtingsplan zal vervolgens in een definitief inrichtingsplan worden omgezet.

Projectbegroting en projectfinanciering

Op 1 juli 2004 is er aan de waterbergingscomponent van het project een subsidie toegekend uit de "tijdelijke regeling eenmalige uitkering bestrijding regionale wateroverlast" van ruim € 2 miljoen. De gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle heeft deze subsidie, als hoofdaanvrager, toegekend gekregen. Belangrijke voorwaarden die aan deze subsidie gekoppeld zijn, zijn enerzijds de eis dat de uitvoering binnen een half jaar na toekenning moest zijn gestart en anderzijds dat de waterberging binnen 4 jaar na aanvang van de uitvoering moet zijn uitgevoerd. Deze eisen leggen een grote druk op de voortgang van het proces. In december is de uitvoering van de waterberging gestart met de verwerving van een stuk grond op de Rottekade ter plaatse van de aflaatconstructie en met het plaatsen van een advertentie in Cobouw. In december 2008 moet het project zijn uitgevoerd. Gezien de vertragingen, die het project de afgelopen anderhalf jaar heeft opgelopen, vorig jaar in verband met de provinciale besluitvorming over zandwinning en momenteel vanwege de gemeentelijke vaststelling van het bestemmingsplan, komt de uitkering van deze subsidie steeds verder onder druk te staan. Senter heeft overigens in maart 2005 laten weten akkoord te gaan met de jaarrapportage over 2004, waarmee uitkering van de subsidie te zijner tijd nog steeds tot de mogelijkheden behoort.

De projectbegroting, waarop bovengenoemde rijksbijdrage (van € 8,8 miljoen in geld en van de verwerving van 200 hectare grond in natura) al in mindering is gebracht, bedraagt op grond van het voorlopige inrichtingsontwerp € 13,2 miljoen¹. Onder aftrek van de regionale bijdrage van € 4 miljoen die in 2003 is toegezegd, resteert een financieringstekort van € 9,2 miljoen. Dit financieringstekort komt op het conto van de gebiedspartners. De dekking van dit financieringstekort wordt geregeld in de samenwerkingsovereenkomst (SOK). Over de verdeling van dit financieringstekort is afgelopen anderhalf jaar tussen de gebiedspartners uitgebreid onderhandeld. Hierbij is, vanwege de uitkeringsrisico's verbonden aan de NBW-subsidie, geprobeerd volledige financiële dekking van de begroting te bewerkstelligen uit bijdragen van gebiedspartners.

Het akkoord van 16 december 2004

Op 16 december 2004 is in de stuurgroep Eendragtspolder over de financiering het volgende akkoord bereikt. Voorafgaande de vergadering van de stuurgroep heeft ons college op 14 december 2004 met betreffende financiële afspraken ingestemd:

bijdragende instantie	Overeenkomst december 2002	Dekking van het financieringstekort	Totale financiering per gebiedspartner
Gemeente	€ 500.000	--	€ 500.000
Provincie	€ 1.170.000	€ 2.000.000	€ 3.170.000
Recreatieschap	€ 1.170.000	€ 2.000.000	€ 3.170.000
Hoogheemraadschap	€ 1.170.000	€ 3.330.000	€ 4.500.000
Hoogheemraadschap (aflaat)		*€ 900.000	*€ 900.000
Totaal	€ 4.110.000	€ 8.230.000	€ 12.240.000

* De kosten voor de wateraflaat komen, inclusief eventuele over- of onderschrijdingen en na aftrek van de NBW-subsidie geheel ten laste van het Hoogheemraadschap;

¹ Inclusief rijksbijdrage, maar zonder het rijksaandeel in natura, bedraagt de projectbegroting dus €22,0 miljoen.

Bovenstaande tabel is een samenvatting van financiële afspraken in de samenwerkings-overeenkomst, die nu ter instemming voorligt.

Een deel van de NBW-subsidie blijkt helaas tóch nodig ter dekking van de begroting. Met de bijdrage van € 12.240.000,- door de gebiedspartners en de toegekende NBW-subsidie van € 2.020.000,- wordt de projectbegroting van € 13.200.000,- ruim gedekt.

Aan de deelname van het hoogheemraadschap in het project en de bijbehorende financiële toezeggingen zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- dat er in het plangebied een waterbergende capaciteit wordt gerealiseerd van 4 miljoen m³;
- dat er dekking is voor de totale projectbegroting;
- dat de overige partijen hun bijdrage leveren;
- dat de eventuele aanleg van een roeibaan niet mag leiden tot meerkosten voor de gebiedspartners maar bij voorkeur tot minder kosten;
- dat bij uitkering van de NBW-subsidie een nader te bepalen deel hiervan in mindering moet kunnen worden gebracht op de bijdrage van het hoogheemraadschap

Daarnaast is bij de afspraken over de investeringsbijdrage bedongen, dat de door het hoogheemraadschap uit te voeren onderhoud beperkt zal blijven tot dat wat op grond van zijn taak aan hem toevalt, zoals dat in de legger is/wordt vastgelegd.

Hoewel er nog vele andere onderwerpen aan de orde komen in de SOK, kunnen de financiële afspraken beschouwd worden als de kern van de SOK. Ingeschat wordt dat er nog voldoende ruimte is voor uitwerking van een aantal inhoudelijke afspraken, die een voorschot nemen op de uitvoeringsovereenkomst, waaraan inmiddels reeds gewerkt wordt. Hoe deze uitvoerings-overeenkomst zal worden vormgegeven en welke uitvoeringsmodaliteit de voorkeur geniet zal onderwerp zijn van uitgebreid overleg. In het overleg over de uitvoeringsovereenkomst zal ook aandacht worden besteed aan de wijze waarop de rijksbijdrage van € 8,8 miljoen tot uitkering zal komen. Uiteindelijk zal met de ondertekening van de uitvoeringsovereenkomst, die te zijner tijd (streefdatum 1 november 2005) zal plaatsvinden, de samenwerkingsovereenkomst worden beëindigd.

Ten slotte is in de SOK vastgelegd, dat op het moment dat de beschikbaar gestelde middelen ontoereikend blijken te zijn, de gebiedspartners opnieuw in overleg gaan om hierover nadere afspraken te maken.

Omdat de stuurgroep over dit op 16 december 2004 bereikte akkoord een persbericht wilde laten uitgaan, zijn de leden van uw vergadering, voorafgaand aan mogelijke informatie via dag- of weekbladen, bij brief van 20 december 2004 over de stand van zaken geïnformeerd.

Nadere besluitvorming van het hoogheemraadschap en financiële consequenties

Ons college heeft op 5 april 2005 besloten om zich, aanvullend op de hierboven weergegeven afspraken met de gebiedspartners, vanwege het waterstaatkundige taakbelang, garant te stellen voor de totale kosten van de aflatconstructie. Dit betekent dat bij uitkering van de NBW-subsidie het hoogheemraadschap 75% van deze kosten zal dragen. Indien de subsidie niet wordt uitgekeerd zal het hoogheemraadschap 100% van deze kosten dragen. Op grond van de huidige begroting betekent dit een bedrag tussen € 900.000 en € 1,2 miljoen.

De bijdrage van HHSK aan het project bestaat aldus uit de volgende elementen:

omschrijving	besluit	bedrag
Accordering bijdrage	D&H 2 december 2002 D&H 28 januari 2003 VV 26 maart 2003	€ 1.170.000,-
Accordering aanvullende bijdrage	D&H 14 december 2004	€ 3.330.000,-
Accordering bijdrage aflatconstructie	D&H 14 december 2004	75% van de kosten, wat bij de huidige raming neerkomt op € 900.000,-
Accordering bijdrage aan de aflatconstructie indien NBW-subsidie niet wordt uitgekeerd	D&H 4 april 2005	25% van de kosten, wat bij de huidige raming neerkomt op € 300.000,-
T O T A A L		€ 5.700.000,-

Het project komt ten laste van het uitvoeringsprogramma Peil 2010, dat in maart 2002 door uw vergadering is geaccordeerd. De bijdrage van het waterschap aan het project Eendragtspolder valt binnen de raming die is opgenomen in dit uitvoeringsprogramma.

Eventuele restitutie van een deel van de bijdrage van het hoogheemraadschap

Eén van de voorwaarden van het hoogheemraadschap voor deelname aan het project is, dat bij uitkering van de NBW-subsidie een nader te bepalen deel hiervan in mindering moet kunnen worden gebracht op de bijdrage van het hoogheemraadschap. De stuurgroep heeft op 16 december 2004 in algemene zin ingestemd met de mogelijkheid om bij financieringsoverschotten een deel van het overschot in mindering te brengen op de bijdrage van het hoogheemraadschap. De voorwaarde die hieraan is verbonden, is dat er geen dekkingstekorten mogen ontstaan. Anderzijds is er aan het te restitueren bedrag een maximum gesteld van € 1.330.000,-. Overige gebiedspartners zullen hun deel van eventuele begrotingsoverschotten gebruiken voor kwaliteitsverbetering van het recreatiegebied. De projectgroep heeft over het voorgaande op 26 mei 2005 een voorstel aan de stuurgroep voorgelegd.

De stuurgroep is op 26 mei 2005 akkoord gegaan met het voorstel van de projectgroep om te zijner tijd en bij huidige begroting en huidige LNV-subsidievoorwaarden, een bedrag van bijna € 590.000,- te restitueren aan het waterschap, dan wel in mindering te brengen op zijn bijdrage. Omdat er nog vele onzekerheden zijn, zal dit bedrag zeker nog gaan wijzigen. **De definitieve bijdrage van HHSK** is afhankelijk van een aantal factoren, waarvan de volgende op dit moment zijn geïdentificeerd:

- Er moeten nog definitieve kostenramingen worden gemaakt, die vanzelfsprekend kunnen afwijken van de huidige kostenraming.
- Bij de huidige dekking en de huidige begroting betekent iedere bijdragevermindering van HHSK, dat ook een deel van de NBW-subsidie moet worden ingeleverd.
- Volgens de huidige regelgeving mag de NBW-subsidie niet worden gestapeld op VINAC-gelden. De VINAC-regelgeving wordt momenteel echter gewijzigd, waardoor dit wellicht wel mogelijk wordt.
- Ten slotte kunnen er ook tijdens de uitvoering nog overschrijdingen ontstaan, waardoor het dekkingsoverschot verdampt.

Slot / samenvatting / afronding

De financiële afspraken kunnen worden beschouwd als het belangrijkste onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst (SOK). In deze SOK wordt een bijdrage van het hoogheemraadschap toegezegd van € 5,4 miljoen. Omdat D&H heeft besloten alle aanlegkosten van de aflatconstructie te willen dragen, zal de bijdrage van het hoogheemraadschap in geval de NBW-subsidie niet tot uitkering komt oplopen tot € 5,7 miljoen. Genoemde bedragen vallen binnen de ramingen die voor het project Eendragtspolder zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Peil 2010.

In geval de NBW-subsidie niet tot uitkering komt zal er voor het project een financieringstekort ontstaan van € 660.000, iets dat kan worden opgelost door verdere versobering van de inrichting, door verhoging van de bijdragen van de gebiedspartners óf door het aanboren van nieuwe subsidies. Gesprekken hierover worden pas gevoerd op het moment dat duidelijk blijkt, dat beschikbare gelden onvoldoende zijn voor de realisatie van het project.

In geval de NBW-subsidie tot uitkering komt en er op grond van het huidige inrichtingsontwerp een financieringsoverschot ontstaat, maar ook bij financieringsoverschotten die op andere wijze ontstaan, mag het hoogheemraadschap 44% van deze subsidie in mindering brengen op zijn bijdrage tot een maximum van € 1.330.000,-, en onder de voorwaarde dat er geen dekkingstekort ontstaat.

Zodra overgegaan wordt tot uitvoering van het project zal krediet worden aangevraagd.

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. ten behoeve van de financiering van het recreatie- en waterbergingsproject Eendragtspolder in te stemmen met een aanvullende bijdrage van € 4,51 miljoen, bovenop de door de VV van Schieland in maart 2003 geaccordeerde bijdrage van € 1,17 miljoen, een en ander conform de samenwerkingsovereenkomst Eendragtspolder. De totale bijdrage komt hiermee op € 5,7 miljoen.
Aan de bijdrage de voorwaarden te verbinden:
  - dat er in het plangebied een waterbergende capaciteit wordt gerealiseerd van 4 miljoen m³;
  - dat er financiële dekking is voor de totale projectbegroting;
  - dat de overige partijen hun financiële bijdrage leveren;
  - dat de eventuele aanleg van een roeibaan door een derde partij niet mag leiden tot meerkosten voor de gebiedspartners maar bij voorkeur tot minder kosten (zowel vwb aanleg als beheer);
  - dat bij uitkering van de NBW-subsidie een nader te bepalen deel hiervan in mindering moet kunnen worden gebracht op de bijdrage van het hoogheemraadschap
2. in te stemmen met ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Eendragtspolder op 6 juli aanstaande.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris,

waarnemend dijkgraaf,

mr. I.C.M. Baltus

drs. J.H.M. Kienhuis